នៅសហរដ្ឋអាមេរិក រដ្ឋធម្មនុញ្ញជាច្បាប់ការពារ សិទ្ធិពលរដ្ឋដែលរស់នៅក្នុងសហរដ្ឋទាំងមូល។ ដូច្នេះសិទ្ធិទាំងឡាយ ត្រូវតែការពារឬប្រយុទ្ធដើម្បីឲ្យប្រជាជន ទាំងអស់ទទួលការប្រព្រឹត្តស្មើៗគ្នា ។

៚

តើខ្ញុំជាជនអន្តោប្រវេសន៍ម្នាក់ មានសិទ្ធិពលរដ្ឋអ្វីខ្លះ?

សិទ្ធិដូចខាងក្រោមនេះ ដែលការពារប្រជាជនទាំងអស់ មិនរើសមុខថា ជាជនអន្តោប្រវេសន៍ ដែលគ្មានក្រដាសស្នាមពេញលេញ ឬប្រជាជនមានច្បាប់ពេញលេញ ឬប្រជាពលរដ្ឋរបស់ប្រទេស។

- **សិទ្ធិធ្វើការគាំទ្រក្នុងការផ្លាស់ប្តូរ** - ច្បាប់ទី១របស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃសហរដ្ឋ គឺការពារសិទ្ធិនៃក្រុមពួកនិងជនម្នាក់ៗ ដែលគាំទ្រសុំទាមទាការផ្លាស់ប្តូរច្បាប់ក្រមការ អនុវត្តការគ្រប់គ្រង ហើយនឹងការបង្កើតគណបក្សសំរាប់គ្រប់គ្រង។

- **សិទ្ធិក្នុងការស្ងៀមស្ងាត់** -ច្បាប់ទី៥របស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញគឺ ឲ្យសិទ្ធិដល់ប្រជាជនម្នាក់ៗទទួលយកការស្ងៀមស្ងាត់ចំពោះមុខ ប៉ូលិស ឬភ្នាក់ងាររដ្ឋការណាមួយ ដែលបានចោទសួរ។

- **សិទ្ធិសេរីភាព មិនឲ្យមានការរុករើ និងការរឹបអូស ដែលមិនសមរម្យ** - ច្បាប់ទី៤របស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញគឺ ហាមឃាត់មន្ត្រីរដ្ឋការណាក្នុងការធ្វើការរុករានផ្ទះសម្បែងរបស់អ្នក ឬកន្លែងអ្នកធ្វើការ ដោយមិនប្រាប់ជាមុន ។

តើខ្ញុំត្រូវធ្វើយ៉ាងណា បើភ្នាក់ងាររដ្ឋការសួរចម្លើយខ្ញុំ ?

ពាក្យសំដី ដែលលោកអ្នកបាននិយាយទៅ ប៉ូលិស FBI, INS អាចប្រឆាំងអ្នក ឬក៏អ្នកដទៃទៀតក្នុងសាលាវិនិច្ឆ័យ។ ក្រៅពីឈ្មោះ និងអស័យដ្ឋាន ដែលអ្នកប្រាប់ដល់ភ្នាក់ងារប៉ូលិស ដែលធ្វើការ អង្កេតលើបទឧក្រិដ្ឋណាមួយ អ្នកមិនអាចនិយាយ អ្វីផ្សេងទៀត បានទៅប៉ូលិស FBI, INS ភ្នាក់ងាររដ្ឋការខាងច្បាប់ ទម្លាប់ ឬអ្នកស៊ើបអង្កេតនៅតាមផ្លូវសាធារណៈ ក្នុងផ្ទះ ឬកន្លែងធ្វើការបានទេ ទោះបីបើអ្នកជាជនជាប់ចោទ ឬជាអ្នកជាប់មន្ទីរឃុំឃាំងក៏ដោយ។

ចុះមានការអ្វីទៅ បើខ្ញុំនិយាយប្រាប់ទៅប៉ូលិស?

ពាក្យសំដីដែលអ្នកនិយាយជាមួយប៉ូលិស អាចយកមកប្រើប្រឆាំងនឹងអ្នកវិញឬអ្នកដទៃទៀតបាន។ ចូរចងចាំថាភូតភរដល់រដ្ឋការទុកជាអំពើរទុច្ចរិតមួយ ។

តើយ៉ាងណាទៅ បើប៉ូលិសភ្នាក់ងារណាម្នាក់ មានសំបុត្រអនុញ្ញាតិឲ្យឆែកឆេរ?

ទោះបីភ្នាក់ងាររដ្ឋការណាម្នាក់ មានសំបុត្រអនុញ្ញាតិឲ្យឆែកឆេរក៏ដោយ អ្នកគ្មានការតំរូវចាំបាច់ ឲ្យឆ្លើយសំនួរអ្វី ឡើយ មានតែមេតុលាការប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចមានអំណាច បញ្ជាអ្នកឲ្យឆ្លើយសំនួរបាន ។

បើអ្នកមានការតក់ស្លុតនឹងនិយាយ ចូរប្រាប់ដល់តុលាការ ឲ្យទាក់ទងនឹងមេធាវីរបស់អ្នកចុះ។ បើអ្នកមិនទាន់មានមេធាវីទេ អ្នកអាចទាក់ទងនឹង SIREN ក្រសួងអន្តោប្រវេសន៍ ហើយនឹងទូរស័ព្ទទៅកន្លែងពត៌មាន ឬកន្លែងសំរាប់ជួយរកមេធាវី នៅក្នុងតំបន់សាន់តាក្លារ៉ា ឲ្យគេជួយអ្នក ។

ចុះបើខ្ញុំត្រូវគេឃាត់ ឲ្យឈប់នៅតាមផ្លូវ?

អ្នកត្រូវសួរប៉ូលិសថាហេតុអ្វី អ្នកទទួលឃាត់ចាប់ ចូរសួរថា តើខ្ញុំត្រូវទទួលការចាប់ខ្លួន ឬក៏ខ្ញុំ អាចមានសេរីភាពទៅបាន បើសិន ជាគេមិនបានប្រាប់ថា អ្នកត្រូវចាប់ខ្លួនទេ ចូរប្រាប់គេថាអ្នកមិនចង់ បន្តរការ

តើអ្នកចង់រកថ្នាក់រៀន ជាភាសាអង់គ្លេស ឬ? សូមរកកន្លែងនិងតារាងពេលវេលា នៃថ្នាក់រៀន ESL ដែលមានថ្នាក់រាប់រយ ផ្តល់ឲ្យនៅស្រុកសាន់តាក្លារ៉ា ដោយរកមើលតាម អិនធើណិត www.immmigrantinfo.org ។

សន្ទនាជាមួយគេទេ ហើយអ្នកនឹងធ្វើដំណើរបន្ត។ អ្នកនិយាយចំពោះតែសាច់ការប៉ុណ្ណោះ ។

ចុះបើប៉ូលិសបញ្ឈប់ខ្ញុំ កំពុងបើកឡាន?

ត្រូវបង្ហាញប៉ូលិសនូវអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ខ្លួន អប័ណ្ណ សំគាល់ឡាន Registration ក្រដាសធានារ៉ាប់រង Insurance អ្នកអាចមិនយល់ព្រមឲ្យគេរុករានបាន។ ប៉ុន្តែ ជួនកាលក្នុងករណីយ ខ្លះគេត្រូវឆែកឆេរឡានរបស់អ្នក មិនចាំបាច់ទទួលការយល់ ព្រមពីអ្នកឡើយ បើសិនជាប៉ូលិសមានការសង្ស័យនោះ។

បើខ្ញុំ ជាប់ខ្នោះ តើខ្ញុំ ត្រូវឆ្លើយសំនួរក្នុងពេលនោះឬ?

មិនចាំបាច់ទេ បើសិនគេចាប់អ្នកដាក់ខ្នោះ អ្នកមិនចាំបាច់ថ្លែងការឬឆ្លើយអ្វី ទើ្បយ។ អ្នកមានសិទ្ធិមិនឆ្លើយអ្វីទាំងអស់ ទាល់តែរកមេធាវីបានសិន។

តើខ្ញុំ ត្រូវធ្វើ ដូចម្តេច បើភ្នាក់ងាររដ្ឋការ ចង់រុករីផ្ទះខ្ញុំ ?

អ្នកមិនចាំបាច់អនុញ្ញាតិឲ្យប៉ូលិស ឬក្រសួងកាន់ច្បាប់ណាមួយចូលផ្ទះឬមន្ទីក្រសួងអ្នកឡើយ គេត្រូវតែបង្ហាញក្រដាសដីការឲ្យធ្វើ ការរុករីឬចាប់ចង។ បើគេបង្ហាញអ្នកនូវក្រដាសនោះ :

- **អ្នកត្រូវតែសាកសួរឲ្យបង្ហាញក្រដាសដីកា។**
  ក្រដាសដីការ ត្រូវតែបញ្ជាក់អំពីកន្លែង ដែលត្រូវឆែកឆេរ និងរបស់ ដែលត្រូវរិបអូស។ បើសិនជាគេ មានក្រដាសដីការនោះ អ្នកមិនអាចឃាត់ឃាំងគេ មិនឲ្យឆែកឆេរបានឡើយ។

- **អ្នកគួរតែប្រាប់គេថាអ្នកមិនព្រមឲ្យគេឆែកឆេទេ។**
  ដូច្នេះជាការមួយ ដែលអនុញ្ញាតិឲ្យគេ គ្រាន់តែឆែកកន្លែង ណាដែលមានចែងក្នុងដីការប៉ុណ្ណោះ។

- **អ្នកមានសិទ្ធិពេញលេញ តាមដានក្នុងពេល ដែលគេធ្វើ ការឆែកឆេរនោះ គួរតែសរសេរទុក ឈ្មោះ លេខអត្ត ប័ណ្ណ ហើយតើគេមកពីក្រសួងណាមួយ។**
  អ្នកត្រូវមានពួកម៉ាកម្នាក់ជាសាក្សី នៅពេលនោះ។ ប្រគល់សំណុំរឿងទាំងអស់ដល់មេធាវីរបស់អ្នក ក្រដាសដីការមិនអាចឲ្យសិទ្ធគេចោទសួរអ្នកឡើយ។

ចុះបើខ្ញុំ ត្រូវគេបំភ័យ ឬជាជនរងគ្រោះដោយសារអំពើស្អប់ខ្ពើម?

មានច្បាប់ការពារប្រជាជន ពីបទឧក្រិដ្ឋនៃការស្អប់ខ្ពើម និងអំពើឧប្បត្តិហេតុ។ ចូររាយការណ៏ភ្លាមៗ ចំពោះឧប្បត្តិហេតុនេះទៅ :

The Immigrant Q & A Information Line:

(408) 286-1698 (Spanish/English),
(408) 286-1448 (Vietnamese/English),
(408) 286-5680 x108 (Farsi/English) and
(408) 286-5680 x109 (Chinese/English).

Also, the Anti-Hate Hotline: 408-279-0111 or Hate Free Communities, Delorme McKee-Stovall: (408) 792-2304. (See pg. 97 on Hate Crimes)

ចុះបើខ្ញុំ ពុំទាន់ជាពលរដ្ឋពេញច្បាប់?

- អ្នកមិនចាំបាច់បង្ហាញ ភាពអន្តោប្រវេសន៍ របស់អ្នក ឬប្រាប់ពីប្រទេសកំណើតទៅ INS ឬប៉ូលិសទេ។ ចូរនៅស្ងៀមស្ងាត់។

- បើអ្នកជាជនជាតិបរទេស ហើយត្រូវគេចាប់ខ្លួន ទៅសហរដ្ឋ អ្នកមានសិទ្ធិ ទាក់ទងទៅស្ថានកុងស៊ុល ឬប៉ូលិសទាក់ទងទៅពួកកុងស៊ុលរបស់អ្នក អំពីការចាប់នោះ។ ប៉ូលិស ត្រូវតែអនុញ្ញាត្តិ ឲ្យកុងស៊ុលអ្នក មកមើល ហើយនិយាយជាមួយអ្នក។ កុងស៊ុលអ្នក ប្រហែលជួយអ្នក រកមេធាវី ឬជួយតាមផ្សេងៗទៀត ដូចជាទាក់ទងទៅក្រុមគ្រួសារជាដើម។ អ្នកក៏មានសិទ្ធិនឹងមិនទទួលជំនួយ ពីកុងស៊ុលដែរ។
  ចូរកុំនិយាយទាក់ទងទៅ INS ឲ្យសោះ ទោះបីតាមទូរស័ព្ទក្តី មុនពេលដែលអ្នកនិយាយ ជាមួយមេធាវីអន្តោប្រវេសន៏ ។ អ្នកអាចរកអ្នកបច្ចេកទេសបាន ដោយទូរស័ព្ទទៅ National Lawyers Guild (តាមទូរស័ព្ទខាងក្រោម) ឬទូរស័ព្ទទៅ Immigrant Q & AInformation line.

អ្វី ជាការប្រកាន់ពូជសាសន៍?

អំពើប្រកាន់ពូជសាសន៍ គឺកាលណា FBI ឬអ្នកកាន់ច្បាប់ណា ដែលសួរចម្លើយអ្នក ឬឆែកឆេរ ឬស៊ើបការណ៏ពីអ្នក ដោយសារជាតិសាសន៏អ្នក ឬពណ៌សម្បុរអ្នក ឬដោយសារ សាសនារបស់អ្នក បើ

តើអ្នកចង់រកថ្នាក់រៀន ជាភាសាអង់គ្លេស ឬ? សូមរកកន្លែងនិងតារាងពេលវេលា នៃថ្នាក់រៀន ESL ដែលមានថ្នាក់រាប់រយ ផ្តល់ឲ្យនៅស្រុកសាន់តាក្លារ៉ា ដោយរកមើលតាម អិនធើណិត www.immmigrantinfo.org ។

អ្នកយល់ឃើញ ថាអ្នកត្រូវគេជិះជាន់ ដោយអំពើខាងលើនេះ ចូរទូរស័ព្ទទៅ ACLU មានលេខអត់លុយ 1(877)6-PROFILE សូមក្រដាសសំរាប់ប្តឹង។

ស្គាល់និងអះអាង អំពីសិទ្ធិរបស់អ្នក !

អ្នកដែល មិនជាប្រជាពលរដ្ឋរបស់ប្រទេស អាចមានសិទ្ធិដូច ខាងក្រោមនេះ :

- មានសិទ្ធិ និយាយទៅមេធាវី មុនពេលឆ្លើយនូវសំនួរ ឬចុះហត្ថ លេខា លើក្រដាសស្នាមណាមួយ។
- មានសិទ្ធិ ទទួលការកាត់ក្តី ពីតុលាការអន្តោប្រវេសន៍
- មានសិទ្ធិមានមេធាវីក្នុងពេលកាត់ក្តី និងក្នុងពេលសួរចម្លើយពី INS (ប៉ុន្តែ អ្នកមិនអាចមានសិទ្ធិសុំមេធាវីដែលគេយកថ្លៃ ឬមេធាវីពីក្រសួងរដ្ឋទេ)
- មានសិទ្ធិ សួររកក្រដាសដាក់ពាក្យសុំលែងការឃុំឃាំង ដោយធ្វើ ការបង់ប្រាក់ជាចាំបាច់។

អ្នកត្រូវតែអះអាង សិទ្ធិទាំងអស់នេះ។ បើអ្នកមិនតស៊ូរ នឹងសិទ្ធិនេះទេ គេអាចបញ្ជូនអ្នក ត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតវិញ ដោយពុំមានមេធាវីអះអាងឡើយ ។ ដូច្នេះការចាកចេញពី U.S. របៀបនេះ អាចមានលទ្ធផលអាក្រក់ដល់អ្នក ធ្វើ ឲ្យអ្នក មិនអាចចូលស្រុកអាមេរិកបានទៀតផង ឬអាចមានបញ្ហានឹងទទួល សិទ្ធិជាជនអន្តោប្រវេសន៍ ពេញច្បាប់បាន។ អ្នកគួរតែទាក់ទង មេធាវីអន្តោប្រវេសន៍ មុនពេលដែលចាកចេញពីសហរដ្ឋអាមេរិក ។ ចូរទាក់ទងទូរស័ព្ទខាងក្រោម ដើម្បីដឹងការដូរច្បាប់ថ្មីៗ ដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិអ្នក។

AIDS Legal Services
111 E. Saint John Street, Ste. 315, San Jose 95113
Tel: (408) 293-3135
ភាសា: អេស្ប៉ាញ៉ុល អង់គ្លេស AT &T Language Line
ការបំរើ: សូមមើលខាងក្រោម។

AIDS legal services and advocacy – ការជួយបំរើផ្លូវច្បាប់សំរាប់អ្នកដែលមានជម្ងឺ AIDS និងរោគ HIV។

Fair Housing Law Project: សិទ្ធិក្នុងការរកផ្ទះនៅ។
LACY: ការឃោសនាពីច្បាប់ ការពារកូនក្មេងនិងក្មេងជំទង់ រៀនពីច្បាប់ ឲ្យសេរីភាពទៅអ្នកអន់ខ្សោយ ជួយជាអ្នករក្សាក្មេង អ្នកគ្មានទីលំនៅ និងក្មេងជំទង់ដែលរត់ចោលទីលំនៅ និងអ្នកមានផ្ទៃពោះ និងក្មេងជំទង់ដែលមានកូន។ ការបំរើខាងផ្លូវច្បាប់ និងផ្លូវសង្គម ដល់អ្នកភាគតិចដោយគ្មានគិតថ្លៃ ។

Mental Health Advocacy Project: ជួយឃោសនាក្នុងការ ចូលយកការបំរើខាងសុខភាពផ្លូវចិត្ត។

American Civil Liberties Union (ACLU)

Tel : (212) 549-2500

American-Arab Discrimination Committiee (ADC)

Tel : (202) 244-2990

Asian American Legal Defense and Education Fund

Tel : (212) 966-5932

Services Immigrant Rights & Education Network (SIREN)
778 N. First St., #202, San Jose, CA 95112
Tel: (408) 286-5680

ការជំនួយរបស់អន្តោប្រវេសន៍ & ពត៌មានទាក់ទង :

អេស្ប៉ាញ៉ុល (408) 286-1698

វៀតណាម (408) 286-1448

Farsi (408) 286-5680 x 108

ចិន (408) 286-5680 x 109

Website: www.siren-bayarea.org

ភាសា: អេស្ប៉ាញ៉ុល វៀតណាម Farsi និង ចិន

ការបំរើ: លេខទូរសព្ទ ដែលឲ្យពត៌មាន និងការបញ្ជូនបន្ត ដែលមានការទាក់ទង នឹងប្រយោជន៏សាធារណះ ការសិក្សាពី សហគមអំពី ប្រយោជន៏សាធារណះ ការឃោសនាដើម្បីដូរ ច្បាប់ថ្មីមួយ។ ការ ជួយបង្ហាត់បង្រៀន អំពីភាពអន្តោប្រវេសន៍ និងរឿងរ៉ាវដែលទាក់ទងគ្នា។

National Lawyers Guild

(212) 505-9119

U.S. Commission on Civil Rights
Tel: (800) 552-6843

Services, Immigrant Rights and Education Network (SIREN)

The Immigrant Q & A Information Line:

(408) 286-1698 (Spanish/English),
(408) 286-1448 (Vietnamese/English),
(408) 286-5680 x108 (Farsi/English) and
(408) 286-5680 x109 (Chinese/English).

តើអ្នកចង់រកថ្នាក់រៀន ជាភាសាអង់គ្លេស ឬ? សូមរក កន្លែ ងនិងតារាងពេលវេលា នៃថ្នាក់រៀន ESL ដែលមានថ្នាក់រាប់រយ ផ្តល់ឲ្យនៅស្រុក សាន់តាក្លា រ៉ា ដោយរកមើលតាម អិនធើណិត www.immmigrantinfo.org ។